

Materiaalpakket talige begeleidershouding: duiding en inhoud

Een samenwerking tussen vzw 'de Rand' en Vlaamse Dienst Speelpleinwerk vzw

Duiding

Dit pakket is het basispakket voor wie zelfstandig aan de slag wil met taalkansen Nederlands, omgaan met meertaligheid en een goede talige begeleidershouding in een vrijetijdsinitiatief.

Een talige begeleidershouding, wat is dat?

Een talige begeleidershouding is een positieve houding waarmee een begeleider of vrijwilliger systematisch kinderen, tieners, jongeren of volwassenen spontane taalkansen Nederlands biedt. De begeleider stimuleert en bewaakt het Nederlands als verbindende taal in een taaldiverse omgeving. Het effect van een talige begeleidershouding is dat iedereen vlot kan participeren in een Nederlandstalige werking.

Met een 'talige begeleidershouding' bedoelen we een goede houding om tegemoet te komen aan de drie mogelijke doelen m.b.t. het Nederlands: ervoor zorgen dat iedereen mee kan, oefenkansen Nederlands bieden én het Nederlands als werkingstaal bewaken. Het bevat de nodige kennis, inhoud en handvaten om inzichten te creëren, begeleiders te vormen en jouw werking te optimaliseren. Wanneer we het over begeleiders hebben, bedoelen we iedereen die rechtstreeks met kinderen, tieners en jongeren werkt in hun vrijetijdsbeleving, zoals animatoren, leiding in een jeugdvereniging, vrijwilligers in een open jongerenwerking, begeleiders van stages of workshops ...

Het pakket is samengesteld als kies-en-pluk-concept. Je vindt er onder andere drie uitgewerkte, kant-en-klare vormingen (4, 10 en 14), een document met tips voor wie nog nooit zelf vorming heeft gegeven (3), een hele reeks methodieken en werkvormen om met de ploeg aan de slag te gaan (2, 5, 6, 7, 9), goede voorbeelden (11, 12, 13) en uiteraard wat begeleiding rond dit pakket en hoe er (duurzaam) mee aan de slag te gaan (1, 8, 15, 16). Bekijk hieronder wat het te bieden heeft en kies vooral zelf wat jij wel, of net niet, wilt inzetten.

Contact

Is een werkvorm niet duidelijk of heb je een inhoudelijke vraag over de theorie? Een interessante vorming of methodiek die je liever door iemand extern laat begeleiden? Zowel de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) als vzw 'de Rand' helpen je met veel plezier verder! Contacteer de VDS als je een speelplein of vakantiewerking bent (015/28 73 90 of VDSinfo@speelplein.net). Ben je een lokaal bestuur of vrijetijdsinitiatief in de Vlaamse Rand, neem dan contact op met vzw 'de Rand' (jeugd@derand.be of www.derand.be).

Inhoud

1. Duiding en inhoud

Ben je nu aan het lezen 😊

2. Methodiek: inzicht in de voordelen van ‘bewust omgaan met taal’

Deze methodiek heeft als doel om de begeleiders mee te nemen in het **belang** van een goede talige begeleidershouding. We kunnen zoveel vormen geven als we willen: als de begeleiders geen intrinsieke motivatie voelen, met andere woorden als ze niet begrijpen waarom dit belangrijk is, zal er in de praktijk weinig verandering te merken zijn. We gaan dus samen kijken naar de voordelen die een goede talige begeleidershouding met zich meebrengt voor verschillende doelgroepen. De theorie is hier beknopt gehouden: prikkelen en bewustwording zijn het hoofddoel. Het is een goede eerste stap in het traject.

3. SOS ik moet vorming geven

Concrete tips voor wie een vorming gaat geven. Op maat van zowel (hoofd)leiding als verantwoordelijken.

4. Vorming talige begeleidershouding

De basisvorming voor (hoofd)leiding van vrijetijdsinitiatieven die willen werken aan taalkansen Nederlands en omgaan met meertaligheid. De inhoud van deze vorming is de basis van zowel de volgende vormen in dit pakket, als de methodieken en voorbeelden.

5. Poster talige begeleiderstips

De basistips van een talige begeleidershouding zoals ze gegeven worden in de vorming, om op te hangen in bijvoorbeeld het begeleiderslokaal.

6. Talige begeleidersbingo

Een spel bingo-kaarten met drie mogelijke speelmanieren: als rode draadspel met een ploeg doorheen de week, als activiteit tijdens een teammoment of voor begeleiders die al ver staan in hun talige begeleidershouding.

7. Korte zelfreflectie-methodieken voor begeleiders

Werkvormen van telkens ongeveer 15 minuten om de begeleiders te laten nadenken over hun eigen talige begeleidershouding. Er wordt aangegeven of het om een drukke of een rustige werkvorm gaat. Ideaal tijdens een avondvergadering.

8. Talige items om toe te voegen aan evaluatiedocumenten

Zinnetjes die je letterlijk kan overnemen in jouw evaluatiedocumenten om de talige begeleidershouding te verankeren in de werking. Zowel voor hoofd- als gewone leiding.

9. Zelfanalyse talige begeleidershouding op onze werking

Deze reflectiemethodiek heeft een dubbele functie. Enerzijds is het een manier om begeleiders op een laagdrempelige manier te laten nadenken over hun eigen talige begeleidershouding. Anderzijds biedt het ook een inzicht op de sterktes en zwaktes van een talige begeleidershouding als team. Dubbele win! De voorwaarde is dat de begeleiders al op de hoogte zijn van de 5 tips voor een goede talige begeleidershouding en de kans hadden om deze toe te passen tijdens de werking. De volledige duur is geschat op 30 minuten.

10. Vorming duidelijke en visuele speluitleg

Vervolgvorming op talige begeleidershouding waarin je inzoomt op de speluitleg. Heel praktijkgerichte vorming waar eerst kort de principes van talige begeleidershouding herhaald worden, en nadien speelt aan de slag wordt gegaan met nieuwe theorie en tips rond speluitleg.

11. Voorbeeld onthaalbord Londerzeel

Bord dat de stuurgroep inclusie van het speelplein van Londerzeel gemaakt heeft, met oog op meertalige kinderen en anderstalige ouders. Het hangt omhoog aan de inkom van het speelplein en maakt meteen een paar praktische zaken duidelijk. In de witte vakjes onderaan komen pictokaartjes wanneer dit van toepassing is. Het bord is niet enkel een meerwaarde op het vlak van taligheid, maar voor alle ouders, begeleiders en kinderen. Je kan het gebruiken voor visuele ondersteuning bij het geven van een uitleg. Graag nog meer goeie voorbeelden van visualisaties? Check speelplein.net/visualisatie voor een lawine aan voorbeelden!

12. Voorbeeld pictokaartjes onthaalbord Londerzeel

13. Voorbeeld begeleidersbord Londerzeel

Hierop komen de foto's van de begeleiders die dezelfde dag bij een bepaalde leeftijdsgroep staan. Ook dit bord staat aan de inkom.

14. Checklist talig vrijetijdsinitiatief

Benieuwd hoe ver jullie staan als werking? Deze korte checklist is de ideale tool om een snel en krachtig beeld te schetsen.

15. Zelftest talige begeleidershouding

Een flair-stijl testje waarmee begeleiders kunnen ontdekken hoe talig hun begeleidershouding is!

16. Verduurzaming na traject talige begeleidershouding

In dit document vind je verschillende tips en ideeën om meertaligheid een duurzame plaats in je vrijetijdsinitiatief te geven.